

Jalostussuosituksset, voimassa siirtymäajalla 30.6.2021 asti

Jalostukseen käytettävien yksilöiden tulee olla ulkomuodoltaan ja luonteeltaan rodunomaisia sekä terveitä. Jalostuksen tulee tähdätä rodun elinkelpoisuuden ja riittävän populaatiokoon säilyttämiseen. Käytettyjen yksilöiden tulisi kyetä lisääntymään ja synnyttämään normaalisti. Mikäli uros ei astu normaalisti tai narttu synnyttää toistuvasti keisarinleikkauksella tai ei salli normaalia astumista, tulee tällaisia yksilöitä käyttää jalostukseen vain erityisen painavista syistä.

Jalostukseen ei suositella käytettävän alle 24 kk ikäistä yksilöä. Rodun pienuudesta johtuen jalostukseen ei tulisi käyttää yksilöä, jolla on Suomessa jo yli 20 jälkeläistä tai yli 10 alle vuoden ikäistä jälkeläistä. Karkeakarvaisella muunnoksella suositus on 10 jälkeläistä tai kaksi pentuetta muunnoksen harvalukuisuuden vuoksi.

Rotumääritelmässä hylkääviä ja siten myös jalostuksesta pois sulkevia virheitä ovat:

- Vihaisuus tai selvä arkuus
- Puutteellinen rotutyypä
- Selvästi epänormaali rakenne tai käyttäytyminen

Kaikki muut poikkeamat rotumääritelmästä luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen ja sen vaikutukseen koiran terveyteen, hyvinvointiin ja työkykyyn ja niitä tulee arvioida samalla tavalla jalostuksessa.

Suomen Hollanninpaimenkoirat ry:n asettamat vähimmäissuosituksset jalostukseen käytettävälle yksilöille ovat:

- Molempien vanhempien tulee olla lonkkakuvattuja ja lonkkien tulisi olla joko A tai B. Perustellusta syystä voidaan suositella yhdistelmää, jossa toisen vanhemman lonkkien arvosana on C, tällöin toisen vanhemman lonkkien tulee olla A.
- Jalostukseen käytettävän koiran kyynärniveltien tulee olla terveet.
- Vanhemmilla tulee olla hyväksytty SKL:n luonnetesti (loppupistemäärä vähintään +75 ja osiot terävyys, luoksepäästävyys, hermorakenne ja laukauspelottomuus positiivisia) tai suoritettu MH-luonnekuvaus, jossa ampumisosiosta koiran tulee saada arvo 1-4 (5 ei hyväksyttyä) sekä kohdasta 1a 2-5 (1 ei hyväksyttyä) ja 1c 2-5 (1 ei hyväksyttyä) tai palveluskoirakokeen alokasluokan koulutustunnus tai hyväksytty kansallinen tai kansainvälinen pelastuskoirakoe.
- Vanhemmilla tulee olla näyttelystä joko ERI tai erikoistuomarin EH nuorten-, avoimesta tai käyttöluokasta.
- Jos toiselta vanhemmalta puuttuu hampaita tai on purentavirhe tulee toisella olla täysi hampaisto.
- Koukkuhäntäistä koiraa voi käyttää jalostukseen vain hyvin perustellusta syystä.
- Sukusiitosasteen tulee olla alle 6% laskettuna viidellä sukupolvella.

Silmäpeilausta ja selkäkuvausta suositellaan tehtäväksi kaikille muunnoksille.

HUOM! Jos terveystulos ei näy KoiranNet:issä, tulee sen olla liitettävissä tiettyyn koiraan virallisen nimen, sirunumeron tai rekisterinumeron avulla, muussa tapauksessa terveystulosta ei voida hyväksyä.

Lisäksi muunnoskohtaiset ohjeet:

Karkeakarvainen muunnos

Karkeakarvaisella muunnoksella tavataan silmissä sekä goniodysplasiamuutoksia, jotka pahimmillaan altistavat silmänpainetaudille että lieviä RD-muutoksia (MRD eli multifokaali retinan dysplasia), jotka eivät tiettävästi ole muunnoksessa aiheuttaneet todellisia ongelmia.

Jalostukseen käytettäville koirille tulee suorittaa sekä silmäpeilaus että gonioskopiatutkimus. Mahdolliset muutokset ovat synnynnäisiä, eivätkä pahene iän myötä, joten yksi tutkimus koiran elinaikana riittää.

Jalostukseen voidaan käyttää koiraa, jonka gonioskopiatulos on fibrae latae tai laminae, jos toisen vanhemman silmät ovat tältä osin terveet. Koiraa, jolla on oclusio-muutoksia, tulisi käyttää jalostukseen vain erityisen painavista syistä.

Mikäli toisella vanhemmalla on todettu MRD, tulee toisen vanhemman silmät olla terveet tältä osin. Koiria, joilla on vakavampia RD-muutoksia (GRD eli geografinen tai TRD totaalinen retinan dysplasia), ei tule käyttää jalostukseen.

Lyhytkarvainen muunnos

Lyhytkarvaisilla tulee olla virallinen spondyloosilausunto.

Mikäli selässä on selviä muutoksia, koiraa ei tule käyttää jalostukseen. Lievissä muutoksissa on yhdistelmässä pyrittävä huomioimaan sukulaiskoerien selkästatus mahdollisimman laajasti.

Jalostukseen käytettävän koiran selkälausunto ei saa olla yli 2 vuotta vanha ja koiran on oltava ollut kuvaushetkellä yli 2-vuotias.

Yli 5-vuotiaana kuvatun koiran selkälausunto voidaan katsoa lopulliseksi.

Pitkäkarvainen muunnos

Pitkäkarvaisella muunnoksella esiintyy kilpirauhasen vajaatoimintaa enemmän suhteessa muihin karvamunnoksiin. Kilpirauhasen vajaatoiminta eli hypotyreoosi on autoimmunisairaus, joka aiheuttaa koirassa elimistöllisiä muutoksia, jotka vaurioittavat sen elin- ja hermotoimintoja ja tuhoavat kilpirauhaskudosta. Perinnöllinen muunnos on idiopaattinen vajaatoiminta.

Pitkäkarvoilla tulee olla korkeintaan vuoden vanha voimassa oleva kilpirauhastutkimus tehtynä.

Kilpirauhasen toimintaa voidaan tutkia kahdella erillisellä kokeella:

- TSH ja T4 -verikoe; määrittelee veren tyroksiiniarvot

- TgAA -verikoe; määrittää onko koiralla veressään kilpirauhasenvajaatoiminnan vasta-aineita

Sairaita koiria ei tule käyttää jalostukseen. Jos koira todetaan TgAA-positiiviseksi, se tulisi yhdistää koiraan, joka on TgAA-negatiivinen. Kahta vasta-aine positiivista koira ei suositella käytettävän samaan yhdistelmään.

Ulkomaiset koirat

Ulkomaisen koiran jalostuskäytössä noudatetaan soveltuvin osin samoja suosituksia. Ulkomaisen uroksen tulee täyttää oman maansa jalostussuositukset (maakohtaiset jalostussuositukset voivat olla hyvinkin erilaisia kuin Suomessa). Kasvattajan tulee toimittaa dokumentit tuloksista pentueilmoituksen liitteenä.

Mikäli uroksen kotimaassa ei ole lainkaan jalostussuosituksia, se mainitaan ilmoituksessa.

Muunnosten väliset risteytykset

Tällä hetkellä jalostustoimikunta kirjoittaa puoltavia lausuntoja ainoastaan sellaisille yhdistelmille, jotka täyttävät Suomen Hollanninpaimenkoirat ry:n jalostussuositukset molempien risteytettävien muunnosten osalta ja jotka noudattavat NHC:n ohjetta käyttää ensimmäisen polven risteytyksiin vain sellaisia yksilöitä jotka ovat synnyttäneet tai siittäneet pentueen luonnollisesti.